

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 18686-09-12 שטרית ואח' נ' שרותי בריאות כללית ואח'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

מספר בקשה: 73

בפני כבוד השופטת עידית וינברגר

מבקשים/נתבעים 2-3
1. מרכז רפואי רמב"ם
2. מדינת ישראל-משרד הבריאות

נגד

משיבים

1. משה שטרית
2. תמר שטרית
3. שרותי בריאות כללית

החלטה

1. לפניי בקשה לשמיעת עדות באמצעות כינוס וידאו.
2. מדובר בתביעת נזקי גוף בגין רשלנות רפואית שהגישו המשיבים 1-2 לפיצויים בשל נזקים שנגרמו למשיב 1 על פי הנטען, בגין אירוע מוחי שהותיר אותי נכה בשיעור של 100%, כתוצאה מטיפול רפואי רשלני שקיבל לכאורה אצל הנתבעים (המבקשים ומשיבה 3).
- 3.
- 4.
- 5.
6. לטענת המבקשים, עניינו של התיק באירועים משנת 2006 בעוד שכתב התביעה הוגש רק בשנת 2012. מזה שנים רבות מתגוררים עדי ההגנה שלהם, ד"ר שחאדה וד"ר גבריאל בחו"ל, ובמספר שיחות עמם, הודיעו העדים כי בשל עיסוקים ומחויבות רבות אין באפשרותם להגיע ארצה לצורך מתן עדות בבית המשפט, אף אם המדינה תישא בעלות המלאה הכרוכה בכך, אך, יסכימו ליתן עדותם באמצעות כינוס וידאו. עוד טוענים המבקשים כי ד"ר גבריאל הינו הרופא הנוירולוג אשר טיפל בתובע במיון, ובמחלקה הנוירולוגית ואילו ד"ר שחאדה הינו הרופא הנוירולוג שטיפל בתובע קודם להתרחשות האירוע המוחי החוזר. עדותם מהותית להגנת הנתבעים 2-3 שכן התובע טוען כי הטיפול הרפואי שניתן לו בבית החולים רמב"ם, ע"י שני הרופאים האמורים, היה לכאורה רשלני ובכך לא מנע את האירוע המוחי החוזר, בגינו נותר עם נכות רפואית. שני הרופאים הדפו בתצהירי עדותם הראשית טענות התביעה והסבירו מדוע הטיפול הרפואי היה מיטבי.
- 16
- 17

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 18686-09-12 שטרית ואח' נ' שרותי בריאות כללית ואח'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

3. התובעים (משיבים 1-2) מתנגדים בלקשה. לטענתם, ביום 21.9.18 הגישה המבקשת את תצהירי ד"ר גבריאל וד"ר שחאדה ללא אימות כדן ובדיון מיום 30.12.18 ציינה לראשונה ובאופן אגבי ומפתיע כי ברצונה להעידם באמצעות וידאו קונפרנס משום שהם מתגוררים בשלב זה בחו"ל ומפאת התנגדות ב"כ התובעים, נטען כי תפעל להגשת בקשה מסודרת. בהחלטת בית המשפט נקבע כי הבקשה תוגש עד 3.1.19 אך היא הוגשה רק ביום 8.1.19. מוסיפים וטוענים התובעים, כי התצהירים מסתמכים על התיעוד הרפואי שנערך ועל בסיס תיעוד זה נטענו טענות שבמומחיות ועדות סברה התומכות ומרחיבות את טענות המומחה מטעמה וללא קשר לבקשה זו, התובעים היו מתנגדים לניסיון זה להחדרת עדות נוספת במומחיות במסווה של תצהיר עדות ועל כן, קיימת חשיבות רבה להתרשמות ישירה של מתן עדות בבית המשפט. עוד טוענים התובעים, לכפילות הטענות המפורטות בתצהירי הנתבעת, שכן הטענות בתצהירי ד"ר גבריאל וד"ר שחאדה מצויות ממילא בתצהירים של פרופ' ירניצקי וד"ר נמסטיקוב שהוגשו מטעם המבקשת. מוסיפים התובעים כי הבקשה אינה נתמכת בתצהיר בכדי לתמוך בטענות העובדתיות כגון מהי הסיבה הקונקרטית בדבר אי יכולת להגיע לעדות שנקבעה לעוד חצי שנה ולא ברור כיצד נערכו התצהירים, האם נעשה ניסיון להביאם לעדות ואימתי עברו לחו"ל ותדירות ביקוריהם בארץ.
- לטענת התובעים, המבקשת איננה עומדת בתנאי הסף לצורך אישור עדות בכינוס וידאו מחו"ל, שכן לא קיימה במלואה החלטת בית המשפט לפרט מהם הניסיונות שעשתה בכדי לתאם הגעת העדים לעדות. המבקשת לא ניפקה סיבה טובה העשויה להצדיק עדות מחו"ל, כך לגבי ד"ר גבריאל כלל לא ציינה מהי הסיבה שכן עמדתו לא צוינה מפאת אי זמינותו בנייד ולגבי ד"ר שחאדה צוין באופן כללי וסתום כי אין אפשרות להגיע לעדות. בפסיקה נקבע כי חוסר הנוחות במתן עדות בארץ אחרת איננה מהווה סיבה טובה המצדיקה עדות בכינוס וידאו. עוד טוענים התובעים כי המבקשת לא פעלה בתום לב עת הסתירה את עובדת הימצאות העדים בחו"ל והגישה תצהירים לא מאומתים.

4. בתשובה לתגובה, חזרו המבקשות על טיעוניהן, והדגישו כי עדותם של העדים קריטית ומהותית, וכי עדיף שתישמע באמצעות כינוס וידאו מאשר שלא תישמע כלל. נתבעת 1 (משיבה 3) השאירה את הבקשה לשיקול דעתו של בית המשפט.

דיון והכרעה

5. סעיף 13 לפקודת הראיות (נוסח חדש), התשל"א – 1971 שכותרתו "גביית עדות על ידי שלוח במשפט האזרחי" הוא מקור הסמכות לגביית עדות במשפט אזרחי מחוץ למדינה באמצעות כינוס וידאו (ראו גם דעתו החולקת של כב' הש' א' גרוניס לפיה מקור הסמכות מצוי בתקנה

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 18686-09-12 שטרית ואח' נ' שרותי בריאות כללית ואח'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

- 1 15 לתקנות העזרה המשפטית 1999 בעניין רע"א 3810/06 י. דורי את צ'יקובסקי בניה
 2 והשקעות בע"מ נ' גולדשטיין (24.9.07) (להלן: "עניין דורי").
 3
 4 הפרשנות שניתנה בפסיקה לסעיף 13 (א) בהקשר של עדות באמצעות כינוס וידאו, היא
 5 פרשנות מצמצמת. נקבע כי על המבקש להוכיח כי פנייתו לבית המשפט נעשתה בתום לב; כי
 6 העדות רלוונטית לשאלות השנויות במחלוקת; וכי קיימת סיבה טובה המונעת הגעת העד
 7 לחקירה בישראל. כך נפסק:
 8 "השיקולים המנחים בבחינת בקשה להעדה באמצעות כינוס וידאו הם שהבקשה הוגשה בתום
 9 לב, כי העדות רלבנטית למחלוקת וכי קיימת סיבה טובה לכך שבעל הדין או העד אינם יכולים
 10 למסור עדותם בבית המשפט..."
 11
 12 (רע"א 1920/12 אהרון לוינגר נ' עו"ד ניצה פוזנר, כונסת הנכסים (3.5.2012)).
 13 ראו גם: סעיף 8 לפסק דינו של כב' השופט גרוניס בעניין דורי.
 14
 15 6. במסגרת תום הלב, יש לבחון האם הבקשה הוגשה על מנת להתחמק מהדיון המשפטי תוך
 16 היעדרות מכוונת או שמא יש מאחוריה בסיס בו יש לדון. בענייננו, העדים העוסקים ברפואה,
 17 מתגוררים עם משפחותיהם במשך שנים בחו"ל (ארה"ב ואפריקה) ומנהלים שם את מרכז
 18 חייהם. אין מדובר בהיעדרות מכוונת מהארץ על מנת להימנע מעדות אלא במעבר מגורים
 19 קבוע אל מחוץ לישראל.
 20 בנסיבות אלה אין לקבוע כי הבקשה הוגשה בחוסר תום לב.
 21
 22 7. לא יכולה להיות מחלוקת גם על רלוונטיות עדותם של העדים שבזמנים הרלבנטיים לתביעה,
 23 עבדו בבית החולים רמב"ם וטיפלו בתובע. על כן, הטענות לרשלנות רפואית מיוחסות, בין
 24 היתר, להם אישית וקיימת חשיבות מהותית אם לא מכרעת בשמיעת עדותם, המהווה ציר
 25 מרכזי בקו הגנתן של המבקשות.
 26 על כן, אין מדובר בעדים שאינם רלוונטיים להליך עצמו.
 27
 28 8. באשר למשמעות התנאי השלישי, נקבע כי ניתן לראות כ"סיבה טובה" להימנעות מהגעה
 29 לעדות בישראל, טעמים הנוגעים לבריאות העדים, מצב ביטחוני במדינה, התחייבויות
 30 קודמות של עדים שלא ניתן להשתחרר מהן, אך ככלל, יש לבחון כל מקרה לגופו.
 31 (רע"א (ת"א) 5569-05-18 מריו קוניאל נ' יואב גולן (7.05.18)).

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 18686-09-12 שטרית ואח' נ' שרותי בריאות כללית ואח'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

- 1 נפסק כי אי נוחות של העד אינה סיבה מספיק טובה לאפשר הליך זה (רע"א 7265/09 מסס נ'
2 **משרד הבריאות** (31.12.2009)). בע"א 8867/12 חג'אזי נ' גריגאל (21.12.2012), נפסק כי
3 הקביעה אם הסיבה הינה סיבה טובה, צריכה לשקף איזון בין הנזק (הרפואי באותו מקרה)
4 הצפוי לעד כתוצאה מטיסה לישראל, לבין הנזק המשפטי הצפוי להיגרם כתוצאה מכך לצד
5 השני, משמע, יכולתו לנהל חקירה אפקטיבית.
6 במקביל, קבע כב' השופט גרוניס **בעניין דורי**, כי ככל שהעדות חשובה יותר ומרכזית יותר
7 וככל שהבאת העד לבית המשפט כרוכה בקשיים רבים יותר או בנזק רב יותר לעד, כך ייטה
8 בית המשפט להתיר עדות בהיוועדות חזותית.
9
10 9. שיקול נוסף שיש להביאו בחשבון, הינה היכולת לכפות על העדים הנמצאים בחו"ל להתייצב
11 מרצונם לעדות בארץ. כך, בעניין רע"א 5573/15 **רונן אברבונן נ' OTKRITIE**
12 **INTERNATIONAL INVESTMENT MANAGEMENT LTD** (17/8/18), נדונה
13 בקשה "רגילה" לזימון עד שסורבה, אך נקבע שם, כי כאשר מדובר בעדים השוהים בחו"ל
14 ועולה כי לא יאותו להתייצב מרצונם לעדות, אזי יש להניח שתידרש גביית עדותם בחו"ל ויש
15 לפעול לפי החוק והתקנות.
16 לצד זאת, ציין בית המשפט **בעניין דורי** כי:
17 "האפשרויות הטכניות הגלומות בדרך כלל באמצעי היוועדות חזותית מאפשרות, לדעתי, להקל
18 במבחן "הסיבה הטובה", ובפרט לגבי עדים שלבעל דין אין שליטה על רצונם לבוא לישראל..."
19
20 10. במקרה הנדון, מאוחר ומדובר ברופאים שלטענת המבקשים, עברו להתגורר לצמיתות בחו"ל
21 ואינם עוד עובדי המבקשים, יש להניח כי אין בידי המבקשים שליטה עליהם ואין בידי בית
22 המשפט כלים לכפות את מרותו על העדים בכדי להתייצב לעדות בארץ שלא מרצונם.
23
24 11. באשר לקושי בהתרשמות בית המשפט מחקירה באמצעות היוועדות חזותית, עניין זה נדון
25 במספר פסקי דין, בין היתר ברע"א 4718/13 **מדינת ישראל נ' בולפון יון** (29.6.2014), שם
26 עוסקת המחלוקת בחקירת צדדים להליך בהיוועדות חזותית ולא רק עדים שאינם בעלי דין
27 כבדין, נקבע (ההדגשה שלי) –
28 "נקודת המוצא לדיון היא עדיפותה של העדות בין כותלי בית המשפט ... משום כך, אין לפתוח
29 פתח רחב מדי ובלתי מוגבל לגביית עדות באמצעות היוועדות חזותית ואין לוותר על הדרישה
30 להציג, בתום לב, סיבה מספקת למתן עדות בדרך זו ... יחד עם זאת, בנסיבותיו הייחודיות של
31 המקרה שלפנינו, שוכנעתי כי אין מניעה לאפשר את מסירת עדותם של המשיבים על דרך של
32 היוועדות חזותית. ... על-פניו דומה כי מדובר בסוגיה פשוטה ותחומה באופן יחסי, שאין מניעה
33 ממשית שהמשיבים יחקרו לגביה בדרך של כינוס וידאו ... **זאת במיוחד בהתחשב בכך**
34 **שהאמצעים הטכנולוגיים העומדים לרשותנו כיום מאפשרים לבית המשפט להתרשם בצורה**
35 **ישירה מהעד המעיד בכינוס וידאו ואף לפקח על חקירתו ולכוונה בזמן אמת. בית המשפט**

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 18686-09-12 שטרית ואח' נ' שרותי בריאות כללית ואח'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

- 1 יכול, אפוא, לקבל תמונה ברורה, תרתי משמע, באשר למהימנותו של העד, ועל כן קטן
2 החשש מפני העדרה של התרשמות ישירה מן המעיד ומן העדות... (פסקה 10).
3
- 4 12. מכל מקום, נקבע כי אופן מתן עדות עשוי להשפיע גם על משקלה. אם בית משפט יתקשה
5 להגיע לממצאים כתוצאה מעדות זו, הדבר יזקף לחובת מי שביקש כי העדות תינתן באופן זה
6 (רע"א 581/15 שאבי נ' עגיב (3/2/15)).
7
- 8 13. לאור האמור לעיל, מניעת חקירת העדים בדרך זו תביא, ככל הנראה, למניעת עצם שמיעת
9 עדותם ובנסיבות אלו, יגרום לפגיעה לא מוצדקת ביכולתן של המבקשות להתגונן מפני
10 התביעה. מה גם שכאמור לעיל מדובר בעדות מהותית הדרושה לחקר האמת ובירור התובענה.
11
- 12 14. ראוי לציין גם את השינוי המהותי שמחולל התיקון לתקנות סדר הדין האזרחי, האמור
13 להיכנס לתוקף בחודש ספטמבר 2019, בתחום זה. בית המשפט המחוזי ברע"א (ת"א) 35036-
14 07-18 או. אי. אם. חברה להשקעות בע"מ נ' מרדכי שטרם (8.10.18), בדונו בבקשה דומה,
15 קבע לאחרונה כי:
16 "הפסיקה בנוגע לעדות בווידיאו קונפרנס היא אמנם מצמצמת, אך אין להתעלם מהמהפך אשר
17 אמור להתחולל בתחום זה, לכשיכנסו לתוקפן בחודש ספטמבר 2019 תקנות סדר הדין האזרחי
18 התשע"ח – 2018.
19 תקנה 72 שכותרתה: "עדות בהיוועדות"... אין חולק על כך, כי נכון להיום, הפסיקה הנוכחית
20 והתקנות הקיימות הן המחייבות, אך תכלית התקנות החדשות ו"פישוט" ניהול ההליך האזרחי
21 באופן שיאפשר בקלות יחסית למסור עדות בדרך של היוועדות חזותית משליכים גם על בחינת
22 הבקשה הנוכחית."
23
- 24 כלומר – העקרונות שנקבעו בפסיקה, עתידים להפוך לחלק מתקנות סדר הדין, ובכך נראה כי
25 תכלית התיקון בתקנות הינה להפוך את ההליך כולו למקובל יותר, בהתקיים התנאים המתאימים.
26
- 27 15. לאור כל האמור לעיל, אני נעתרת לבקשה לפיה עדות העדים מטעם המבקשות יישמעו בדרך
28 של היוועדות חזותית.
29 המבקשות ידאגו מבעוד מועד לאפשר את מתן העדות כאמור, ויישאו במלוא העלויות
30 הכרוכות בכך. מועד הדיון לא יידחה בשל אי הסדרת גביית העדות בכינוס וידאו, ולא יקבע
31 מועד נוסף לשמיעת העדויות אם לא יוסדר הנושא כנדרש.
32
33
34

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 18686-09-12 שטרית ואח' נ' שרותי בריאות כללית ואח'

תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

1
2
3
4
5

אין צו להוצאות.

ניתנה היום, י"ח שבט תשע"ט, 24 ינואר 2019, בהעדר הצדדים.

עידית וינברגר, שופטת

6
7

